

Châu Âu và Mỹ đang báo động tình trạng ghi nhận liên tiếp các ca bệnh đậu mùa khi. Cùng tìm hiểu xem bệnh đậu mùa khi là gì và có nghiêm trọng không? Mọi thông tin chi tiết và đầy đủ sẽ có ở bài viết này.

Bệnh đậu mùa khi là gì? Đậu mùa khi tiếng anh là gì?

Bệnh đậu mùa ở khi là bệnh do virus thuộc giống Orthopoxvirus trong họ Poxviridae gây ra. Vi rút này có cấu trúc và tính chất gây bệnh tương tự như thủy đậu nhưng bệnh canh thường nhẹ hơn. Dù có tên là bệnh đậu mùa khi nhưng không phải do vi rút của khi.

Đậu mùa khi tiếng anh là Monkeypox. Hiện nay trên toàn cầu, hơn 100 ca mắc bệnh đậu mùa khi đã được xác nhận và hàng chục ca khác đang nghi ngờ. Một số ca bệnh không có nguồn gốc dễ dàng, cho thấy virus có thể đã lây lan mà không bị phát hiện. Sự xuất hiện và lan rộng của căn bệnh này được đánh giá là "hiếm gặp và bất thường".

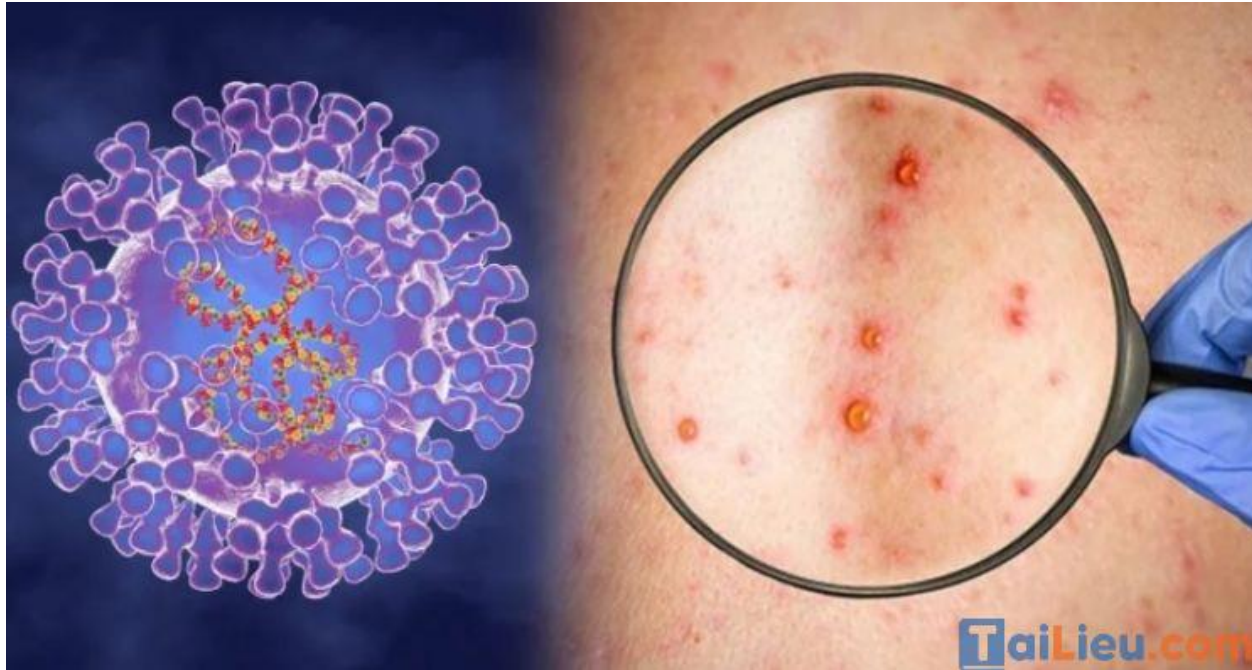
Bệnh đậu mùa khỉ có nguồn gốc từ đâu?

Hiện nay, vật chủ lây vi rút này chưa được xác định rõ, nhưng các sinh vật nghĩ tới hàng đầu là loài gặm nhấm và sóc nhỏ trong rừng nhiệt đới sống ở châu Phi, chủ yếu ở phía tây và trung tâm châu Phi. Các trường hợp mắc bệnh đậu mùa trên khỉ ở châu Phi ngày càng gia tăng do con người ngày càng xâm phạm môi trường sống của các loài động vật mang vi rút. Bệnh đậu mùa khỉ ở người xảy ra đầu tiên ở Châu Phi, xảy ra rải rác ở Cộng hòa Dân chủ Congo. Nhưng từ năm 2016, các trường hợp bệnh cũng được xác nhận và báo cáo tại Sierra Leone, Liberia, Cộng hòa Trung Phi, Cộng hòa Congo và Nigeria.

Bệnh đậu mùa khỉ lây lan như thế nào?

Bệnh đậu mùa khỉ có thể lây truyền từ động vật qua dịch cơ thể, bao gồm các giọt nước bọt hoặc đường hô hấp hoặc tiếp xúc với dịch tiết vết thương. Sự lây truyền từ người sang người xảy ra không hiệu quả và được cho là xảy ra chủ yếu qua các giọt đường hô hấp lớn khi tiếp xúc mặt đối mặt kéo dài. Ở những người sống chung với người mắc bệnh đậu mùa khỉ thì khả năng lây bệnh 50%.

Bệnh đậu mùa khỉ cũng có thể lây lan khi tiếp xúc với quần áo, khăn tắm hoặc giường ngủ của người bị bệnh. Đây không được coi là bệnh truyền nhiễm lây truyền qua đường tình dục, song, Cơ quan An ninh Y tế Vương quốc Anh (UKHSA) cho hay virus có thể lây truyền khi quan hệ tình dục qua tiếp xúc da kề da.

Triệu chứng bệnh đậu mùa khí

Về lâm sàng, bệnh đậu khí tương tự như đậu mùa; tuy nhiên hay gặp tổn thương da xảy ra toàn thân hơn và hạch to có thể gặp trong đậu khí nhưng không gặp trong đậu mùa. Nhiễm trùng thứ phát có thể xảy ra ở da, phổi và xương. Phân biệt về mặt lâm sàng giữa đậu khí (bệnh đậu mùa) và thủy đậu (một loại vi rút herpes, không phải vi rút pox) đôi khi khó khăn.

Các triệu chứng đầu tiên của bệnh gồm sốt, nhức đầu, đau cơ, đau lưng, sưng hạch bạch huyết, ớn lạnh và kiệt sức, theo UKHSA. Người bệnh cũng có thể bị phát ban, đầu tiên là ở mặt sau đó lan sang những bộ phận khác, bao gồm cả bộ phận sinh dục. Các vết phát ban khá giống thủy đậu trước khi thành vảy.

Bệnh đậu mùa khỉ có nghiêm trọng không?

Bệnh đậu mùa khỉ thường nhẹ, hầu hết bệnh nhân sẽ bình phục trong vòng vài tuần mà không cần điều trị.

Ở châu Phi, bệnh đậu mùa ở khỉ có thể gây tử vong cho 1/10 người mắc bệnh, theo CDC. Tuy nhiên, có hai loại bệnh đậu khỉ chính là chủng Congo và chủng Tây Phi. WHO cho hay rằng con số 10% áp dụng cho chủng Congo và chủng Tây Phi gây tử vong khoảng 1%. Theo WHO, trẻ em mắc bệnh đậu mùa khỉ dễ bị bệnh nặng hơn người lớn. Bị nhiễm virus khỉ mang thai cũng có thể dẫn đến các biến chứng, gồm cả thai chết lưu.

Điều trị bệnh đậu mùa khỉ

Trên thực tế, không có vaccine và thuốc điều trị được phê duyệt toàn cầu để phòng ngừa, chữa trị bệnh này. Tại châu Âu, giới chức y tế chấp thuận sử dụng thuốc kháng virus tecovirimat (hoặc Tpoxx) để điều trị bệnh đậu mùa khỉ, bệnh đậu mùa

và bệnh đậu bò. Đây cũng là loại được phê duyệt ở Mỹ nhưng chỉ để chữa đậu mùa. Trong các nghiên cứu trên động vật, tecovirimat làm tăng đáng kể tỷ lệ sống sót của động vật được tiêm liều rất cao bệnh đậu mùa khi.

Ngoài ra, vaccine Jynneos (còn được gọi là Imvanex và Imvamune), được chấp thuận ở Mỹ và châu Âu để ngăn ngừa bệnh đậu mùa ở khỉ và bệnh đậu mùa ở những người trên 18 tuổi.

Hy vọng bài viết chúng tôi vừa chia sẻ với bạn đã giúp bạn hiểu mọi thông tin về bệnh đậu mùa khỉ một cách rõ ràng và chi tiết nhất.